

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ И
СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Кафедра социальной работы и реабилитологии

САЦУКЕВИЧ

Елена Дмитриевна

ДЕТСКО-РОДИТЕЛЬСКИЕ ОТНОШЕНИЯ
В РАЗВЕДЕННЫХ СЕМЬЯХ

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат социологических
наук, доцент Н.Н. Красовская

Допущена к защите

«___» _____ 2015 г.

Зав. кафедрой социальной работы и реабилитологии
кандидат медицинских наук, доцент
_____ К.Э. Зборовский

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Объем текста дипломной работы составляет 52 страницы. Всего в работе представлено 3 рисунка, 1 таблица, 8 приложений, список использованной литературы содержит 38 наименований.

Ключевые слова: детско-родительские отношения, развод, разведенная семья, психологический климат семьи, семейный кризис, конфликтные взаимоотношения, становление личности ребенка, эмоциональное взаимодействие.

Объектом исследования является родительское отношение к детям.

Цель исследования заключается в выявлении особенностей детско-родительских отношений в разведенных семьях.

В ходе работы применялись такие **методы исследования** как: теоретический анализ проблемы, тестирование (методика Е.И. Захаровой «Опросник эмоциональных отношений в семье» (ОДРЭВ)), статистическая обработка данных.

Полученные результаты и их новизна: проведен теоретический анализ проблемы детско-родительских отношений в разведенных семьях, изучены психологические особенности развития личности ребенка разведенных родителей; дана характеристика системы социальной помощи и поддержки разведенных семей в Республике Беларусь. Также в ходе работы проведен сравнительный анализ детско-родительских отношений в разведенных и полных семьях. Установлены отличия в эмоциональном отношении матерей к своим детям в разведенных семьях по сравнению с полными семьями.

Область возможного практического применения: полученные результаты, а также рекомендации, разработанные в целях гармонизации детско-родительских отношений в семьях, переживших развод, могут быть использованы в целях оптимизации психологического консультирования разведенных (разводящихся) семей. А также применяться на практике воспитателями детских дошкольных учреждений, социальными педагогами и психологами образовательных учреждений при работе с детьми, воспитывающимися в разведенных семьях.

Приведенный в работе материал правильно и объективно отражает состояние исследуемого процесса, а все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методологические и методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Аб'ём тэксту дыпломнай работы складае 52 старонкі. Усяго ў працы прадстаўлена 3 малюнка, 1 табліца, 8 прыкладанняў, спіс выкарыстанай літаратуры змяшчае 38 найменняў.

Ключавыя словы: дзіцяча-бацькоўскія адносіны, развод, разведзеная сям'я, псіхалагічны клімат сям'і, сямейны крызіс, канфліктныя ўзаемаадносіны, станаўленне асобы дзіцяці, эмацыйнае ўзаемадзеянне.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца бацькоўскае стаўленне да дзяцей.

Мэта даследавання заключаецца ў выяўленні асаблівасцяў дзіцяча-бацькоўскіх адносін у разведзеных сем'ях.

У ходзе работы ўжываліся такія *метады даследавання*, як: тэарэтычны аналіз праблемы, тэставанне (методыка Е.І. Захаравай «Апытальнік эмацыйных адносін у сям'і» (ОДРЭВ)), статыстычная апрацоўка дадзеных.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: праведзены тэарэтычны аналіз праблемы дзіцяча-бацькоўскіх адносін у разведзеных сем'ях, вывучаны псіхалагічныя асаблівасці развіцця асобы дзіцяці разведзеных бацькоў; дадзена характарыстыка сістэмы сацыяльнай дапамогі і падтрымкі разведзеных сем'яў у Рэспубліцы Беларусь. Таксама ў ходзе работы праведзены параўнальны аналіз дзіцяча-бацькоўскіх адносін у разведзеных і поўных неразведзенай сем'ях. Устаноўлены адрозненні ў эмацыйным дачыненні маці да сваіх дзяцей у разведзеных сем'ях, у адносінах да аналагічнага параметры ў поўных сем'ях.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: атрыманыя вынікі, а гэтак жа рэкамендацыі, распрацаваныя ў мэтах гарманізацыі дзіцяча-бацькоўскіх адносін у сем'ях, якія перажылі развод, могуць быць выкарыстаны ў мэтах палепшання псіхалагічнага кансультавання разведзеных (разводзячыхся) сем'яў. А таксама прымяняцца на практыцы выхавальнікамі дзіцячых дашкольных устаноў, сацыяльнымі педагогамі і псіхолагамі адукацыйных устаноў пад час працы з дзецьмі, якія выходзяць з разведзеных сем'ях.

Прыведзены ў рабоце матэрыял правільна і аб'ектыўна адлюстроўвае стан доследнага працэсу, а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя, метадалагічныя і метадычныя палажэнні і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

ABSTRAKT

The volume of the text of the thesis is 52 pages. Just work the 3 figures, 1 table, 8 annexes, bibliography contains 38 references.

Keywords: parent-child relationship, a divorce, a divorced family, psychological climate of family, family crisis, conflict relations, the establishment of the child's personality, emotional interaction.

The object of the study is the parental attitude towards children.

The purpose of the study is to identify the characteristics of the parent-child relationship in divorced families.

In the course of research *methods were used*, such as: a theoretical analysis of the problem, test (a technique EI Zakharova "Questionnaire of emotional relations in the family" (ODREV)), statistical data processing.

The results and their novelty: a theoretical analysis of the problem of parent-child relationship in divorced families, studied the psychological characteristics of the personality of the child of divorced parents; the characteristic of the system of social assistance and support to divorced families in Belarus. Also in the course of a comparative analysis of parent-child relationship in divorced families and full undiluted. The differences in the emotional relation of mothers to their children in divorced families, compared to the same parameter in the full families.

The area of possible practical application: the results obtained, as well as the recommendations developed in order to harmonize parent-child relationships in families, gone through a divorce can be used to ooptimizatsii counseling divorced (divorced) families. And also practiced teachers of kindergartens, social psychologists, educators and educational institutions working with children, was brought up in divorced families.

We have the material correctly and objectively reflects the state of the test process, and all borrowed from literature and other sources of theoretical, methodological and methodical positions and concepts are accompanied by references to their authors.